

**ÕIGLASE ÜLEMINEKU FONDI HARIDUS- JA TEADUSMEETMETE
JUHTKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL**

24.03.2024

reg nr 15.4-3/24/2

Koosoleku toimumise aeg: 07.03.2024, nr 13

Algus kell 11:00, lõpp kell 16:00

Juhatas: Renno Veinthal

Protokollis: Anneli Luik

Osa võtsid: Anna-Liina Väkräm, Ivan Sergejev, Jüri-Sander Vaikmaa, Kertu Eensaar, Margus Haidak, Margus Ilmjärv, Maris Toomel, Marian Vares, Raili Allmäe (juhtkomisjoni liikmed)

Kutsutud: Ena Drenkhan (HTM), Illimar Labent (TalTech), Indrek Reimand (TÜ), Kerda Eiert (IVEK), Kristi Raudmäe (HTM), Mare Roosileht (TalTech), Mati Lukas (IVKHK), Toomas Murulo (HTM)

Puudusid: Anneki Teelahk, Eda Silberg, Ille Nakurt-Murumaa, Indrek Aarna, Kersti Raja, Kertu Eensaar

PÄEVAKORD:

1. ÕÜFi arengud riigi vaates (sh kommunikatsioon) – Ivan Sergejev
2. MKMi ülevaate oskuste vajadusest Ida-Virumaa ettevõtlustoetuste valguses – Marian Vares
3. Ülevaade kutsehariduse uutest suundadest: koolikohustusliku ea pikendamisega seonduv – Margus Haidak
4. Ülevaade teadusmeetme edenemisest, sh teostatavusuuringu „Kütuste tehnoloogia teadus- ja katselabori“ edasiarenduse investeringu kooskõlastamine – Illimar Labent
5. Kõrghariduse piirsummade kehtestamise kooskõlastamine – Kristi Raudmäe
6. Kutsehariduse tasemeõppe õppekohtade arvu kooskõlastamine – Margus Haidak
7. Haridusmeetme 2024. a tegevuskava tutvustus – Anneli Luik
8. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ülevaade koolis toimunud arengutest sh eestikeelsele õppele ülemineku edenemine ja ÕÜFi õppekavade käivitamise hetkeseis, IVKHK taristuettepanekute arutelu – Mati Lukas
9. Teavitus-, kommunikatsiooni- ja võrgustikutegevuste kava tutvustus – Kerda Eiert
10. Ülevaade ÕÜFi riiklikust täienduskoolitustellimusest (RKT) – Ena Drenkhan

1. **ÕÜFi arengud riigi vaates** sh kommunikatsioon – Ivan Sergejev.

Koguti õiglase ülemineku fondi rakenduskava muutmiseks vajalikku infot, hetkel valmistatakse ette vastavasisulist ettepanekut. Valmistatakse ette ÕÜFi meetmete keskset veebilehte.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks

2. **MKMi ülevaate oskuste vajadusest Ida-Virumaa ettevõtlustoetuste valguses** – Marian Vares, MKM
Tutvustatakse Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetusmeetme edenemist.
Esitlus protokollis lisa 1.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks

3. **Ülevaade kutsehariduse uutest suundadest: koolikohustusliku ea pikendamisega seonduv, ettevalmistav õpe, täiskasvanute tasuta õppimise piirangud** – Margus Haidak

Üks kutsereformi põhjuseid on õppimiskohustuse pikendamine 18. eluaastani, mis on hetkel samuti vabariigi valituse laual. Eesmärgiks on seatud, et aastaks 2027 on omandanud keskhariduse 90 protsenti 20–24-aastastest noortest. Kutseõppuritest on suur osa 25+. Murekoht on 30 tuhandest üldkeskhariduse õppurid, kes ei lähe edasi õppima. Sealt tuleb erialase hariduseta inimeste juurdekasv. 6% jätkab õpinguid ülikoolides. Kutsekoolides õppijaile lisandub neljas kooliaasta, mille jooksul tasandatakse põhikoolist pärit õpilünki ja omandatakse teadmisi kutsevalikuks, vajadusel on see aasta ette nähtud eesti keele õppeks. Uue mudeliga suurendatakse üldhariduse mahtu, valikainete osa suureneb. Plaan on luua kaks õpiteekonda, keskendudes töökohapõhisele õppele või üldainete õppele. Tekitada noorele võimalusi valikute suurenemisega. Eesmärk on, et 2035. aastal valib peale põhikooli lõpetamist 40% kutsekeskhariduse.

Toimus arutelu:

Indrek Reimand: Tasuta õppimise võimalus peaks olema neil, kes teevad seda oma erialase töö pärast. 10 a õpingute vahel on väga pikk aeg, võiks ikka lühem olla. Samuti, kui lisada mingi kriteerium juurde, nt Töötukassa soovitus edasiõppimiseks.

Indrek Reimand: Paljud muusika- ja kunstikoolide õppuritest läheb edasi õppima. Nendel on valikus vaid mõned üksikuid õppekavad. Kutsekeskharidus on paljuski suletud tee.

Ivan Sergejev: Kuhu paigutub Jõhvi Koodikool? Vastus: See ei ole tasemeõpe.

Indrek Reimand: Paljud selle lõpetanud on juba eelneva haridusega.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks

4. **Ülevaade teadusmeetme edenemisest ja teostatavusuuringu „Kütuste tehnoloogia teadus- ja katselabori“ edasiarenduse investeeringu kooskõlastamine** - Illimar Labent

Tutvustatakse 2023 a teadusmeetme edenemist. Esitlus protokollis lisa 3.

Tuuakse välja, et teadusmeede on ÕUF meetmete osas hetkel kõige suurema väljamaksete summaga.

Peale novembris toimunud ÕUFI avafoorumit, on tulnud ettevõtete poolt mitmeid koostöökohtumiste soovide.

Mare Roosileht: Koostöösoovide on tulnud juurde, konkreetsed ettevõtted pöörduvad ülikooli poole, ka Tallinnas õppivad doktorandid on tulnud sooviga tulla Ida-Virumaale tööle. See on kõik väga positiivse väärtusega, samas on möödunud veel liiga vähe aega, et hinnata meetme tulemuslikkust.

Ivan Sergejev: Hetkel kaasatud ettevõtjad on need kõige kergemini kättesaadavad ettevõtjad. Kust tulevad ülejäänud 114?

Illimar Labent: Töö käib, et kaasata ka nn raskemini kättesaadavaid ettevõtteid. Paljud on pöördunud ise, aga otsime koostöökohti.

Illimar Labent tutvustab teostatavusuuringut ning analüüsi „Kütuste tehnoloogia teadus- ja katselabori“ edasiarenduse investeeringu osas (lisa 2 ja 2_1). Teadustöö osas toetavad seadmed uurimisteema „Keemilise ringlussevõtu protsessi arendamine mehaaniliseks ringlussevõtuks mittesobivatele jäätmetele“ tegevusi, tagades taristuvõimekuse vajalike katsete ja analüüside läbiviimiseks. Seadmete komplekt tervikuna võimaldab pakkuda materjalide termilise töötlemisega seotud eksperimentide läbiviimise ja vastavate toormete/saaduste analüüside teenust. Aparatuuri uuendamine ja täiendamine on tingitud vajadusest teostada analüüse senisest laiemas spektris.

Labori sisustamisega on alustatud. Fossiilsete kütustega tegevusi ei plaanita. Eesmärk on tekkivate jäätmete taaskasutamine.

Renno Veinthal: Kes kinnitab, et fossiilsete kütuste uurimise analüüsiga ei tegeleta? Kes on seda hinnanud peale ülikooli ja teadlaste?

I.Labent: See kriteerium on kirjas juba toetuse andmise tingimustes, uurimisprojektide koostamisel lähtuti TATis toodud nõuetest, et fossiilsete kütuste teemat ei käsitleta.

Toimus arutelu.

Hääletus - kooskõlastada teadusmeetme 2023. a tegevused ning investeeringu teostatavusuuring „Kütuste tehnoloogia teadus- ja katselabori“. Tulemused: poolt hääletas 19 osalejat, vastuhääli ei olnud.

OTSUSTATI: Kooskõlastada teadusmeetme 2023. a tegevused ning investeeringu teostatavusuuring.

5. Kõrghariduse piirsummade kehtestamise kooskõlastamine – Kristi Raudmäe

Kristi Raudmäe tutvustab kõrghariduse piirsummade arvestuskäiku.

Esimestel õppekavadel on vastuvõtt juba toimunud, lisanduvad Tartu Ülikooli ning Tallinna Tehnikakõrgkooli arendatud õppekavadele vastuvõttud.

Piirsummade kujunemise selgitus (lisa 4). EU ühikuhinna asemel on aluseks võetud rahastamine üliõpilase kohta – kõrghariduse tegevustoetuse keskmine üliõpilase kohta on aastatel 2023-2027 arvestuslikult 7500 EURi. Arvesse läheb vastuvõetute üliõpilaste arv kuni ÕUF juhtkomisjonis kokku lepitud vastuvõtuarvuni, aastad summeeritakse olenevalt vastuvõttude arvust. Viimane vastuvõtt on 2027, rahastus on kuni 2029. a juunini. Juhtkomisjoni poolt on kokku lepitud vastuvõetud üliõpilaste arv, uutel õppekavadel ning arendatavatel senisele vastuvõttule lisanduv vastuvõetute arv.

Numbrid tabelis on indikatiivsed. Oluline on jääda ülikoolil kogu summa piiridesse.

Toimub hääletus kõrghariduse piirsummade kehtestamise kooskõlastamine: poolt hääletas 19 osalejat, vastu hääli ei olnud.

OTSUSTATI: kooskõlastada kõrghariduse piirsummad.

6. Kutsehariduse tasemeõppe õppekohtade arvu kinnitamine – Margus Haidak

1) Päikeseelektrisüsteemide hooldustehnik, 5. taseme jätkuõpe, 30 EKAP

Üks õppegrupp on 20 õppijat; kui eriala osutub nõutuks, siis on kool valmis tegema kaks vastuvõttu aastas:

2024/25 – 1 õppegrupp

2025/26 – 2 õppegruppi

2) Hooneautomaatik, 4. taseme jätkuõpe, 60 EKAP

Üks õppegrupp on 20 õppijat; kool valmis tegema ühe vastuvõttu aastas:

2024/25 – 1 õppegrupp

2025/26 – 1 õppegrupp

3) Mehhatroonik, 4. taseme jätkuõpe, 60 EKAP

Üks õppegrupp on 20 õppijat; kool valmis tegema ühe vastuvõttu aastas:

2024/25 – 1 õppegrupp

2025/26 – 1 õppegrupp

4) Tehnoloogiaprotsesside operaator, 4. taseme esmaõpe 90 EKAP

Üks õppegrupp on 20 õppijat; kool valmis tegema ühe vastuvõttu aastas, alustab 2025/26

2025/26 – 1 õppegrupp

5) CNC freespingi operaator, 4. taseme kutseõpe 60 EKAP

Üks õppegrupp on 20 õppijat; kool valmis tegema ühe vastuvõttu aastas:

2023/24 – 1 õppegrupp (22)

2024/25 – 1 õppegrupp

2025/26 – 1 õppegrupp

6) CNC treipingi operaator, 4. taseme kutseõpe 60 EKAP

Üks õppegrupp on 20 õppijat; kool valmis tegema ühe vastuvõttu aastas:

2024/25 – 1 õppegrupp

2025/26 – 1 õppegrupp

Mati Lukas: Mehhatroonika jätkuõpe - õppekava registreerimistaotlus esitatakse augustis.

Täna on eesmärk võtta uutel õppekavadel 20 õppurit aastas.

Ivan Selgejev: Arvestus on hetkel investeringute pealt, kas on ka nõudlust ettevõtjate poolt piirkonnas?

Mati Lukas: Kindlasti on vajadus olemas, uue õppekava osas (päikesesüsteemide osas ei tea, pole enne vastuvõttu olnud).

Ivan Sergejev: Planeeritud on eestikeelne õpe, kes ei valda, mis siis saab? Kutsekeskhariduses on eestikeelse õppe nõue.

M. Lukas: Need õppegruppid tahame avada eesti keeles. Kes ei valda eesti keelt piisavalt, nendele on tagatud täiendav eesti keele õpe.

Toimub hääletus kooskõlastada ühehäälselt kutsehariduse tasemeõppe õppekohtade arv:

Poolt hääletas 19 osalejat, vastu hääli ei olnud.

OTSUSTATI: Kinnitada kutsehariduse tasemeõppe õppekohtade arv õppeaastateks 2024/25 ja 2025/26

7. **Haridusmeetme 2024. a tegevuskava tutvustus** – Anneli Luik

Tutvustatakse partnerite esitatud tegevuskava ning 2024. a planeeritud eelarvet.

Toimub arutelu.

Ettepanek lisada tegevuskavasse ka elluviija tegevused.

Tegevuskava on toodud protokollis lisana 5.

Poolt hääletas 19 osalejat, vastu hääli ei olnud.

OTSUSTATI: Kooskõlastada 2024 tegevuskava, v.a IVEKi tegevukava, mida arutatakse eraldiseisva punktina.

8. **Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ülevaade koolis toimunud arengutest, sh eestikeelsele õppele ülemineku edenemine ja ÕÜFi õppekavade käivitamise hetkeseis** – Mati Lukas, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse direktor.

Mati Lukas tutvustab IVKHK-d ning uusi arenguid kutsekoolis. Ta toob välja, et ollakse suutelised juhtima õpetajate poolt, ressursipuudust ei ole, aga kõige keerulisem on õpilaste eesti keele oskusega. See seab takistusi õppekavade eesti keeles õpetamisel. Murekohaks on ka õppelaborite amortiseerumine. Plaan on muuta laborite asukohta, kolitakse ümber, seetõttu muutub ka kooli struktuur nii töötajatele kui ka õppuritele. Kutsekoolil on 6 ÕÜFi õppekava, mida tuleb arendada ning täiendavalt ka õppureid vastu võtta. See eeldab õppebaasi. Enamus investeeringute rahalisest vajadusest on mehhatroonika erialale vajalik investeering. Õppegruppide numbrid kasvasid. Ollakse valmis avama 9 õppekava, kõik 100% eesti keeles. Kool ei ole kindel, kas suudetakse eestikeelse õppega õppekavad komplekteerida.

Kõik investeeringute kavas esitatud vahendid on mõeldud Jõhvi, nende osas ei ole kattuvusi teiste meetmetega.

Renno Veinthal: Võtame haridusmeetme kutsehariduse investeeringute kava HTMis arutluse alla, selleks tuleb muuta TATi. Anname TATi avamise otsusest teada.

OTSUSTATI: võtta info teadmiseks.

9. **Ülevaade ÕÜFi riiklikust koolitustellimusest** – Ena Drenkhan

Ülevaade RTK protsessist ning esitatud pakkumustest. Fail on toodud protokollis lisana 6.

Kokkuvõtte taotlusvoorst:

- Taotluste maht ca 1,7 MEUR (plaanitud oli jagada 1,8 MEUR).
- Kokku 142 koolitust.
- 76 koolitust on vene keeles; 59 eesti keeles, 7 eesti keel/vene keel.
- Õpet läbi viia soovivad 13 õppeasutust.
- Keskmise kontaktõppe maht on 50,6 tundi ja kogumaht 55,8 tundi.
- Ümberõpet (pikki koolitusi) on vähe, seda eriti naistele.
- Erialase eesti keele õppe integreerimine erialakoolitustesse on kirjeldatud üldjuhul ebapiisavalt ja Tallinna Tehnikakõrgkoolil puudub üldse.
- Koolitusi, mida üldse rahastada ei tahaks, on vähe. Õppekavad on ebaühtlase kvaliteediga. Eristuvad koolid, kes koostavad korrektseid õppekavasid ja koolid, kelle suunas tahaks näppu viibutada. Osadele koolidele on tehtud ettepanek õppekavade täiendamiseks, nt peamiselt vajab korrigeerimist sihtrühm või eesti keele õppe lõimimine.

Toodud on ka koolituspakkumisi, kus praktiline tegevus jääb võib olla mujale, teoreetiline osa peaks aga igal juhul olema Ida-Virumaal. Juhtkomisjoni hinnangul on peab koolitus toimuma Ida-Virumaal, kuid mingi osas praktilisest õppetööst võib põhjendatud juhul läbi viia lähipiirkonnas (konkreetselt jutt Tallinna Tehnikakõrgkooli Mõdriku õppekohast).

Küsimuseks ka, kas on kohane pakkuda ÕÜFist e-õppe kursuseid? Juhtkomisjoni hinnangul peab koolituspakkumine olema suunatud eelkõige Ida-Virumaa elanikele või siin töötavatele

inimestele.

Elamumajanduse valdkonnas esitati energiatõhususe rakendamist toetavaid koolitusi oodatust vähem.

Loomemajanduse ning kultuurivaldkonna koolituspakkumise osas toimus arutelu, aktsepteerime piloodi raames kõik koolitused, mille õppekava on korrektselt koostatud.

**OTSUSTATI: Kooskõlastada riiklik täienduskoolitustellimuse rahastamine
ÕÜFi haridusmeetmest vastavalt HTMi ettepanekule.**

10. Teavitus-, kommunikatsiooni- ja võrgustikutegevuste kava tutvustus – Kerda Eiert, IVEK

Tutvustatakse IVEKi tegevuskava

Mare Roosileht: Kuidas kaasatakse sihtgruppi, see on peamine küsimus.

Indrek Reimand: Eesmärgiks võetud 10 300 on väga raske täita. Me ei tea veel palju me koolituste osalejaid saame. Minu eesmärk oleks, et kommunikatsioonitegevused oleks selgelt seotud RKT koolituste eesmärkidega. Peaksime hoidma seda fookust koos.

Ena Drenkhan: Peame lähtuma TATist. Peame turundama ka ülikoolide õppekavasid.

Ivan Sergejev: Õppekavad ongi meie põhimaterjal, mida turundada. Need peavad selle eesmägi ära tooma. Soovitav on siiski strateegia enne teha ja alles siis tuleb kommunikatsioonipartner. Üks hange, mis hõlmab kõiki tegevusi, ei ole mõistlik.

Toimub arutelu.

Mare Roosileht: Mida me sel aastal teeme? Me ei saa kätte osa sihtrühmast, et saaks üldse hakata tekitama huvi täienduskoolituste vastu.

Kerda: TÕNi nädal ja tunnustussündmus. Esimene tegevus on andmebaasi loomine ning KOVide kohtumine. Andmebaasis koolitajate ning sihtrühma kontaktid. Meil ei ole andmeid olemas, me ei saa oma tööd alustada.

Teeme enne uuringu, siis teeme turundust. Süvauuring on aluseks meie tegevustele.

Toimub arutelu.

Renno Veinthal: Ettepanek moodustada turundus- ja kommetegevuste töörühm, kellele juhtkomisjon volitab IVEKi tegevuskava ülevaatamise ja kooskõlastamise. Koosseisus oleks ANDRASE esindaja, Ivan Sergejev, Ena Drenkhan, konsortsiumi poolt nimetatud inimene/sed (Mare Roosileht ning Katri Raik).

Toimub hääletus moodustada turundus- ja kommunikatsioonitegevuste töörühm, kellele ülesanne IVEKi tegevuskava ülevaatamise ja kooskõlastamise:

Poolt hääletas 19 osalejat. Vastuhääli ei olnud.

OTSUSTATI: Moodustada turundus- ja kommunikatsioonitegevuste töörühm, kelle eesmärk on IVEKi tegevuskava ülevaatamise ning kooskõlastamine.

Muud jooksvad küsimused

Järgmine juhtkomisjoni koosolek toimub 03.05.2024 TEAMSis

(allkirjastatud digitaalselt)

Renno Veinthal
koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Anneli Luik
protokollija

